

Anexă la OMTI nr...../.....

**SCRISOAREA DE AȘTEPTĂRI
NECESARĂ SELECȚIEI MEMBRILOR CONSILIULUI DE ADMINISTRAȚIE, RESPECTIV
DIRECTORILOR, PENTRU PERIOADA 2026-2030, LA REGIA AUTONOMĂ ADMINISTRAȚIA
CANALULUI NAVIGABIL BEGA TIMIȘ**

Întreprinderile publice - regii autonome și societăți la care statul deține participații integrale sau majoritare sau participații care le asigură controlul - sunt un segment important al economiei naționale și, prin activitatea și rezultatele lor financiare, au influență asupra stabilității și dezvoltării economice a țării.

Statul își poate îmbunătăți considerabil rolul printr-o politică rațională și mai ales printr-un cadru adecvat de guvernare corporativă. Managementul profesionist al tuturor întreprinderilor publice, inclusiv ale celor din sectoare considerate de interes strategic, aplicând legislația în vigoare în domeniul guvernării corporative, dar și cele mai bune practici internaționale în domeniu, reprezintă un obiectiv cheie.

Necesitatea implementării guvernării corporative în întreprinderile publice are la bază rațiuni economice întrucât întreprinderile publice din România sunt un vector important de redresare economică și echilibrare a bugetului de stat, funcționalitatea, solvabilitatea și lichiditatea acestora având o largă influență asupra ansamblului economiei, prin efectul de multiplicare.

Pornind de la obligațiile asumate în fața organismelor internaționale, dar și de la premisa că eficiența unei întreprinderi publice depinde, în mod determinant, de performanța managementului acesteia, Guvernul României a adoptat în noiembrie 2011, Ordonanța de urgență privind guvernarea corporativă a întreprinderilor publice nr. 109/2011, aprobată cu modificări și completări ulterioare, denumită în continuare "O.U.G. nr.109/2011", care reglementează printre altele stabilirea condițiilor în care sunt selectați administratorii și managerii întreprinderilor publice precum și regulile care să asigure transparența politicii de acționariat a statului.

Ministerul Transporturilor și Infrastructurii, în calitate de autoritate publică tutelară a Regiei Autonome Administrația Canalului Navigabil Bega Timiș, cu sediul social în Timișoara, strada G-ral Magheru nr. 23, județul Timiș, înregistrată la Oficiul Registrului Comerțului de pe lângă Tribunalul Timiș la data de 25.07.2018 cu număr de ordine J35/2553/25.07.2018, cod unic de înregistrare 39669478, a elaborat prezenta scrisoare în temeiul prevederilor O.U.G. nr. 109/2011 privind guvernarea corporativă a întreprinderilor publice, cu modificările și completările ulterioare, prin care stabilește așteptările autorității publice tutelare privind evoluția regiei în următorii patru ani.

Acest document are rolul de a ghida candidații pentru posturile de administratori, de director general precum și candidații pentru postul de director financiar/economic selectați și înscriși în lista scurtă pentru întocmirea Declarației de intenție care reprezintă un document de lucru prin care aceștia își prezintă viziunea sau programul privind dezvoltarea întreprinderii publice și ulterior de a ghida Consiliul de administrație în redactarea Planului de administrare.

Scrisoarea de așteptări va fi adusă la cunoștința candidaților prin publicarea pe pagina de internet a autorității publice tutelare, a regiei și AMEPIP odată cu componenta inițială a planului de selecție.

I. SINTEZA STRATEGIEI GUVERNAMENTALE ÎN DOMENIUL ÎN CARE ACȚIONEAZĂ ÎNTRINDEREA PUBLICĂ

Printre principalele obiective care se circumscriu unui scop important al Guvernului României, întărirea rolului statului ca acționar și asigurarea sustenabilității acestui proces pe termen mediu și lung, se numără:

- Implementarea principiilor de guvernanță corporativă în cadrul întreprinderilor publice;
- Creșterea nivelului de profesionalism și performanță a managementului în cadrul întreprinderilor publice;
- Asigurarea unei performanțe financiare și operaționale sustenabile a întreprinderilor publice.

Așteptările statului ca acționar la întreprinderile publice vizează trecerea acestora de la obiectivul privind maximizarea profitului anual la obiective strategice precum: implementarea de programe sustenabile de investiții pe termen mediu și lung, valorificarea eficientă a oportunităților de afaceri, dezvoltarea activității de cercetare și inovare, dezvoltarea capitalului uman, transparență, etică și integritate, implementarea modelelor de bune practici de guvernanță corporativă, competitivitate și dezvoltare durabilă. În centrul întregii legislații privind guvernanța corporativă pentru întreprinderile publice din România se situează ideea implementării transparente a managementului privat asigurat de administratori profesioniști, cu viziune și care să fie responsabili, eficienți și competitivi în raport cu așteptările acționarilor și obiectivele de performanță stabilite.

Amenajările de pe râul Bega și construirea Canalului Bega au fost realizate cu cca. 285 ani în urmă, iar canalul a fost modernizat la începutul secolului XX.

Până la confluența cu râul Tisa, calea navigabilă Bega are lungimea de 118,3 km, dintre care 45,5 km se suprapun pe cursul regularizat al râului, iar 72,8 km reprezintă canalul propriu-zis.

Din lungimea totală a canalului, respectiv 72,8 km, 28,3 km sunt situați pe teritoriul Serbiei, iar partea sa terminală în lungime de 44,5 km, se află pe teritoriul României.

Navigația pe canalul Bega între Timișoara și Tisa-Dunăre a fost întreruptă în anul 1948, canalul fiind utilizat de către statul român numai pentru transporturi interne. Transportul de mărfuri care se realiza cu nave de până la 500t a fost oprit pe sectorul românesc în anul

1958, iar în anul 1967 a fost întrerupt și cel de pasageri. Urmare a închiderii navigației pe sectorul românesc, a fost practic oprită și navigația pe sectorul sârbesc de la graniță până la localitatea Zrenjanin.

În conformitate cu Lista căilor navigabile interioare ale României, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 665/2008 pentru stabilirea nominală și pe porțiuni a căilor navigabile interioare ale României, cu modificările și completările ulterioare, Canalul Bega este cale navigabilă interioară “de la Timișoara la frontiera cu Serbia.”

Poziția strategică a Canalului navigabil Bega, care traversează teritoriul României și al Republicii Serbia, reprezintă o cale de transport și o infrastructură hidrotehnică cu potențial strategic deosebit, atât pentru mobilitatea civilă, cât și pentru mobilitatea militară în contextul actual de securitate la nivel european. Reoperaționalizat pentru navigația internațională în ultimii ani, canalul navigabil Bega este o componentă importantă în cadrul Rețelei Transeuropene de Transport (TEN-T), fiind un coridor natural și eficient de transport între Balcanii de Vest și Uniunea Europeană.

Potrivit Anexei nr. 1 din Lista căilor navigabile de importanță internațională la Acordul european privind marile căi navigabile de importanță internațională (A.G.N.) adoptat la Geneva la 19 ianuarie 1996, ratificat prin Ordonanța Guvernului nr. 68/1998, Bega până la Timișoara se află la poziția E80-01-02.

Uniunea Europeană are ca obiectiv reorientarea traficului dinspre transportul rutier către moduri de transport mai ecologice, inclusiv către transportul pe căile navigabile interioare, întrucât se pot obține astfel beneficii în ceea ce privește economiile de costuri, reducerea poluării și creșterea siguranței transporturilor.

Conform prevederilor Directivei 2005/44/CE privind serviciile de informații fluviale (RIS) armonizate pe căile navigabile interioare de pe teritoriul Comunității Europene, cu modificările și completările ulterioare, Regia are obligația de a furniza servicii de informații fluviale (RIS) pentru sectorul românesc al canalului navigabil Bega, în vederea integrării și armonizării informațiilor legate de coridorul Bega - Tisza - Dunăre, respectiv de a completa serviciile oferite pe coridorul principal Rhine - Danube al Rețelei Transeuropene de Transport (TEN-T). Pe această axă principală de transport Vest - Est sunt incluse următoarele țări: Austria, Bulgaria, Croația, Republica Cehă, Franța, Germania, Ungaria, România și Slovacia, cât și alte două țări vecine (Republica Serbia și Ucraina).

R.A. A.C.N.B. Timiș a fost înscrisă în Registrul operatorilor de servicii esențiale (ROSE) de către Directoratul Național de Securitate Cibernetică, prin Decizia nr. 7016/II/A din 10.03.2022, identificare prin IDOSE: QA-25D4EE6.

Ținând cont de orientările Uniunii Europene pentru dezvoltarea Rețelele transeuropene (TEN) din domeniul transporturilor, energiei și telecomunicațiilor, de a conecta regiunile UE și de a contribui la creșterea pieței interne și a ocupării forței de muncă, pentru întărirea coeziunii economice, sociale și teritoriale, respectiv a Rețelei transeuropene de transport (TEN-T), Regia urmărește atingerea parametrilor pentru o conectivitate durabilă a coridorului Bega - Tisza - Dunăre, acordând o atenție deosebită proiectelor transfrontaliere.

Transportul de mărfuri pe căile navigabile interioare poate fi o soluție avantajoasă, întrucât convoaiele de barje împinse pot transporta un volum mai mare de mărfuri per unitate de distanță (t/km) decât oricare alt tip de transport terestru și ar putea contribui la reducerea traficului rutier.

Politica de transporturi la nivel european este de a dezvolta transportul naval ca alternativă eficientă la transportul rutier și pe cale ferată, care nu sunt la fel de rentabile și poluează mediul înconjurător.

II. VIZIUNEA AUTORITĂȚII PUBLICE TUTELARE CU PRIVIRE LA MISIUNEA ȘI OBIECTIVELE REGIEI

În calitatea sa de administrație de cale navigabilă interioară, potrivit legislației în vigoare, Regia are ca obiect de activitate:

- a. asigurarea gabaritelor minime de navigație stabilite în conformitate cu prevederile naționale și internaționale aplicabile, prin dragaje de întreținere;
- b. asigurarea semnalizării costiere și plutitoare;
- c. efectuarea de măsurători topohidrografice;
- d. ducerea la îndeplinire a unor obligații ce revin statului român din convențiile și acordurile internaționale la care România este parte și care i-au fost încredințate prin delegare de competență, prin ordin al ministrului transporturilor și infrastructurii;
- e. îndeplinirea și a altor activități care îi revin în conformitate cu legislația în vigoare.

Regia își desfășoară activitatea în conformitate cu regulamentul de organizare și funcționare prevăzut în Anexa 1 la H.G. nr. 451/21.06.2018, cu modificările și completările ulterioare.

Pentru activitățile pe care le efectuează în scopul îndeplinirii atribuțiilor ce i-au fost delegate, privind ducerea la îndeplinire a unor obligații ce revin statului român din convențiile și acordurile internaționale la care România este parte, Regia îndeplinește funcția de autoritate de cale navigabilă interioară.

În realizarea obiectului de activitate, Regia îndeplinește următoarele atribuții și obligații:

- a) asigurarea adâncimilor de navigație prin dragaj de întreținere;
- b) executarea măsurătorilor topohidrografice în scopul urmăririi evoluției adâncimilor pe șenalul navigabil, cunoașterii și urmăririi situației morfologice și a depunerilor aluvionare, a măsurătorilor privind debitele de apă și de aluviuni și a măsurătorilor privind viteza curentului;
- c) întocmirea sau, după caz, avizarea documentațiilor privind realizarea lucrărilor de întreținere și reparații la lucrări hidrotehnice speciale și de protecție a malurilor pentru asigurarea și îmbunătățirea condițiilor de navigație;
- d) efectuarea și întreținerea semnalizării costiere și plutitoare;

- e) dirijarea navigației în sectoarele dificile prin stații semaforice și de supraveghere;
- f) elaborarea regulamentului de navigație și a altor reguli speciale de navigație și supunerea lor spre aprobare prin ordin al ministrului transporturilor;
- g) culegerea și prelucrarea datelor hidrometeorologice, elaborarea prognozelor privind variațiile de nivel al apelor canalului navigabil Bega în sectorul românesc;
- h) întocmirea și difuzarea de avize pentru navigatori;
- i) avizarea studiilor și proiectelor privind lucrări hidrotehnice și alte lucrări care se execută pe canalul navigabil Bega ori în zona de siguranță a acestuia;
- j) avizarea studiilor și proiectelor privind lucrări de traversare sau subtraversare a canalului navigabil Bega;
- k) urmărirea derulării lucrărilor prevăzute la lit. i) și j), în conformitate cu proiectele avizate;
- l) avizarea amplasamentelor în vederea executării de lucrări de extracție a agregatelor și produselor de balastieră din canalul navigabil Bega;
- m) avizarea lucrărilor de extracție a agregatelor și produselor de balastieră din canalul navigabil Bega;
- n) stabilirea locurilor de deversare a materialelor rezultate din dragajele de întreținere pentru asigurarea adâncimilor minime de navigație;
- o) stabilirea și avizarea locurilor de deversare a materialelor rezultate ca urmare a efectuării lucrărilor prevăzute la lit. i) și j);
- p) întreținerea și repararea tuturor bunurilor proprietate publică a statului date în administrare și a bunurilor proprietate privată a Regiei;
- q) punerea la dispoziția tuturor utilizatorilor a infrastructurii de transport naval care i-a fost dată în administrare, constituită din bunuri proprietate publică a statului, precum și a bunurilor proprietate privată a Regiei prin contracte de închiriere sau prestări de servicii ori prin asocieri, în conformitate cu prevederile legale;
- r) asigurarea infrastructurii pentru servicii de informare fluvială;
- s) elaborarea programelor anuale și de perspectivă pentru principalii indicatori de întreținere a șenalului navigabil: măsurători topohidrografice, semnalizare, dragaj, precum și pentru întreținere, reparare și modernizare a bunurilor proprietate publică a statului și a bunurilor proprietate a Regiei;
- t) contractarea de credite la bănci sau la alte instituții financiare pentru realizarea obiectivelor propuse, în condițiile legii;
- u) încheierea de contracte de vânzare-cumpărare cu operatori economici români și străini pentru echipamente, instalații, materiale, piese de schimb, combustibil și altele, destinate activității proprii, conform legislației privind achizițiile publice;
- v) participarea la activități sau asocierea cu operatori economici, organizații economice patronale și profesionale, din țară și din străinătate, pentru realizarea unor activități sau acțiuni specifice domeniului său de activitate;
- w) valorificarea, după caz, a materialelor rezultate din dragajul de întreținere;

- x) participarea la consfătuiri, reuniuni și sesiuni pe probleme tehnice și de navigație, la târguri și expoziții;
- y) ducerea la îndeplinire a obligațiilor ce revin României din acordurile și convențiile internaționale la care este parte, în condițiile legii; x) orice alte operațiuni în legătură cu realizarea obiectului său de activitate.

III. MENȚIUNEA PRIVIND ÎNCADRAREA REGIEI INTR-UNA DIN CATEGORIILE DE SCOPURI ALE ÎNTREPRINDERII PUBLICE

Regia Autonomă Administrația Canalului Navigabil Bega Timiș este întreprindere publică, în sensul dispozițiilor prevăzute la art. 2, pct. 2, lit. b) din O.U.G. nr.109/2011 privind guvernarea corporativă a întreprinderilor publice, cu modificările și completările ulterioare.

Forma juridică: persoană juridică română organizată sub formă de regie autonomă care își desfășoară activitatea sub autoritatea Ministerului Transporturilor și Infrastructurii în conformitate cu prevederile legislației aplicabile și a regulamentului propriu de organizare și funcționare.

Obiectul de activitate: domeniul principal de activitate al Regiei este "Activități anexe pentru transporturi" cod CAEN 522 și activitatea principală a Regiei este "Activități de servicii anexe transporturilor pe apă" cod CAEN 5222.

În conformitate cu pct. 13 din Anexa nr.2 - *Lista cuprinzând unele bunuri care aparțin domeniului public al statului* la Codul Administrativ din 03.07.2019, *canalele navigabile, cuvetele canalului, construcțiile hidrotehnice aferente canalului, ecluzele, apărările și consolidările de maluri și de taluzuri, zonele de siguranță de pe malurile canalului, drumurile de acces și teritoriile pe care sunt realizate acestea*, reprezintă bunuri care alcătuiesc domeniul public al statului.

Regia este constituită pe o perioadă nelimitată, cu începere de la data înmatriculării acesteia în registrului comerțului. Regia poate înființa sau desființa pe teritoriul României sau în străinătate sedii secundare: reprezentanțe, agenții, sucursale și alte asemenea unități fără personalitate juridică, cu aprobarea consiliului de administrație.

Prin Hotărârea CA nr. 24 din 10.12.2018 s-a aprobat înființarea unui punct de lucru/ sediu secundar în Timișoara, Bvd. Mihai Viteazu nr. 32, județul Timiș, înregistrat la Oficiul Registrului Comerțului de pe lângă Tribunalul Timiș la data de 12.12.2018.

Patrimoniul Regiei este utilizat în scopul realizării obiectului său de activitate, în condițiile legii. În exercitarea dreptului de proprietate, Regia posedă, folosește și dispune, în mod autonom, de bunurile pe care le deține cu acest titlu în patrimoniul său, în condițiile legii.

Valoarea patrimoniului este de 20.000 mii lei.

În temeiul art.6 lit.c din Anexa 1b la H.G. nr.639/2023 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr.109/2011 privind guvernarea corporativă a întreprinderilor publice, Regia Autonomă "Administrația Canalului Navigabil Bega" Timiș se încadrează în categoria de scopuri de **monopol reglementat**.

Legislația relevantă domeniului de activitate al Regiei:

- Legea 15/1990 privind reorganizarea unităților economice de stat ca regii autonome și societăți comerciale, cu modificările și completările ulterioare;
- H.G. nr. 451/2018 privind înființarea, organizarea și funcționarea Regiei Autonome Administrația Canalului Navigabil Bega Timiș, sub autoritatea Ministerului Transporturilor, cu modificările și completările ulterioare;
- O.U.G. nr.109/2011 privind guvernanta corporativă a întreprinderilor publice, cu modificările și completările ulterioare;
- H.G. nr. 639/2023 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 109/2011 privind guvernanta corporativă a întreprinderilor publice;
- O.G. nr. 22/1999 privind administrarea porturilor și a căilor navigabile, utilizarea infrastructurilor de transport naval aparținând domeniului public, precum și desfășurarea activităților de transport naval în porturi și pe căi navigabile, republicată cu modificările și completările ulterioare;
- O.G. nr. 42/1997 privind transportul maritim și pe căile navigabile interioare, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 99/2016 privind achizițiile sectoriale, cu modificările și completările ulterioare;
- O.U.G. nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu completările și modificările ulterioare;
- Legea nr. 203/2003 privind realizarea, dezvoltarea și modernizarea rețelei de transport de interes național și european, republicată cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 363/2006 privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național - Secțiunea I Rețele de transport, cu modificările și completările ulterioare;
- OMTIC nr. 1817/2020 pentru aprobarea Regulamentului de navigație pe canalul Bega în sectorul românesc.

IV. AȘTEPTĂRI PRIVIND POLITICA DE VĂRSĂMINTE DIN PROFITUL NET

Politica de vărsăminte din profitul net se va aplica în conformitate cu legislația specifică în vigoare.

Regia va aplica o politică privind asigurarea repartizării profitului contabil rămas după deducerea impozitului pe profit, prin derogare de la prevederile art 1 alin. (1) lit. f) din Ordonanța Guvernului nr. 24/2001 privind repartizarea profitului la societățile naționale, companiile naționale și societățile comerciale cu capital integral sau majoritar de stat, precum și la regiile autonome, aprobată cu modificări prin Legea 769/2001, cu modificările și completările ulterioare, conform prevederilor pct. 42 alin (2) din Legea nr. 235/2017 pentru modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr. 22/1999 privind administrarea porturilor și a căilor navigabile, utilizarea infrastructurilor de transport naval aparținând domeniului public, precum și desfășurarea activităților de transport naval

în porturi și pe căile navigabile interioare. Astfel, Regia are obligația legală de a vărsa la bugetul de stat maximum 25% din profitul contabil rămas după deducerea impozitului pe profit.

În situații temeinic justificate, Regia poate proceda la rectificarea bugetului de venituri și cheltuieli, astfel cum prevede Ordonanța Guvernului nr. 26/2013 privind întărirea disciplinei financiare la nivelul unor operatori economici la care statul sau unitățile administrativ - teritoriale sunt acționari unici sau dețin direct sau indirect o participație majoritară, cu modificările și completările ulterioare.

În vederea fundamentării stabilirii propunerii anuale privind vărsămintele din profitul net, consiliul de administrație al Regiei va analiza nevoile de dezvoltare ale regiei ca bază a deciziilor acestuia.

V. AȘTEPTĂRI PRIVIND POLITICA DE INVESTIȚII

R.A. ACN Bega trebuie să finalizeze investițiile programate, să realizeze o planificare pe termen lung, multianual, a proiectelor de investiții și trebuie să aloce resurse financiare suficiente în vederea întreținerii/dezvoltării infrastructurii aflate sub administrarea regiei, precum și să realizeze o politică de investiții adecvată mediului în care activează Regia.

În acest sens, planul de investiții propus trebuie să ducă la îndeplinirea obiectivelor prevăzute în planul de administrare, precum și a indicatorilor financiari și nefinanciari rezultați din planul de administrare.

Planul de investiții urmează să fie fundamentat pe baza unor studii de fezabilitate, care să asigure eficiența economică a acestor investiții, precum și potențialul câștig al statului român prin Ministerul Transporturilor și Infrastructurii în calitate de autoritate publică tutelară.

Politica de investiții se va axa pe dezvoltarea facilităților de infrastructură existente cu scopul atragerii de trafic suplimentar.

Politica de investiții se va axa pe următorii piloni:

➤ **Dezvoltarea infrastructurii:**

- Navigația. Crearea condițiilor optime de navigație conform normelor internaționale și a clasei;
- Conectivitatea. Dezvoltarea unui sistem de transport multimodal, de calitate, durabil și eficient;
- Protecția mediului.

➤ **Derularea continuă a activităților de marketing:**

- Crearea mărcii Canalului Bega;
- Promovarea continuă a navigabilității pe Bega.

VI. AȘTEPTĂRILE AUTORITĂȚII PUBLICE TUTELARE CU PRIVIE LA COMUNICAREA CU ORGANELE DE ADMINISTRARE ȘI CONDUCERE ALE REGIEI

Autoritatea publică tutelară are în vedere să întărească răspunderea organelor de administrare și conducere cu scopul de a asigura gestionarea eficientă a patrimoniului regiei. În acest sens, se va urmări îmbunătățirea comunicării bidirecționale cu organele de administrare și conducere ale Regiei, în vederea susținerii și asigurării unei înțelegeri a așteptărilor autorității publice tutelare.

Consiliul de administrație al Regiei va raporta, în termenele prevăzute de lege, Ministerului Transporturilor și Infrastructurii stadiul realizării indicatorilor de performanță prevăzuți în planul de administrare și în contractele de mandat ale administratorilor.

Membrii consiliului de administrație se numesc de către Ministerul Transporturilor și Infrastructurii.

Majoritatea membrilor consiliului de administrație este formată din administratori neexecutivi și independenți, în sensul art. 138² din Legea nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Membrii consiliului de administrație vor trebui să elaboreze în termen de 30 de zile de la numire o propunere de componentă de administrare a Planului de administrare, în vederea realizării indicatorilor financiari și nefinanciari. Componenta de administrare se va completa cu componenta de management elaborată de directorul general, iar cele două componente se vor aproba prin decizie a Consiliului de administrație.

În termen de 5 zile de la aprobarea Planului de administrare, prin grija președintelui Consiliului de administrație, indicatorii cheie de performanță financiari și nefinanciari vor fi transmiși Ministerului Transporturilor și Infrastructurii, în vederea negocierii și aprobării.

Directorul general, are obligația să transmită autorității publice tutelare ori de câte ori se solicită, fundamentări, analize, situații, raportări și orice alte informații referitoare la activitatea întreprinderii publice, în formatul și la termenele stabilite prin ordine sau circulare ale autorității publice tutelare.

Directorul general va informa consiliul de administrație și autoritatea publică tutelară ori de câte ori există deviații ale indicatorilor față de valorile planificate, atât din perspectiva operațională, cât și financiară, de îndată ce organele de administrare și conducere ale întreprinderii publice determină că o astfel de deviere este foarte probabilă.

Așteptările Ministerului Transporturilor și Infrastructurii în ceea ce privește Consiliul de Administrație sunt să colaboreze îndeaproape cu autoritatea publică tutelară pentru a asigura informarea în timp util și comunicarea constantă cu privire la direcțiile strategice ale R.A. ACN Bega, transmiterea în termenele prevăzute de lege și actele administrative emise de Ministerul Transporturilor și Infrastructurii a rapoartelor elaborate de Consiliul de Administrație/directorul general, realizarea indicatorilor de performanță prevăzuți în contractele de mandat în vederea monitorizării acestora și a oricăror alte informații pe care autoritatea publică tutelară le consideră necesare.

Consiliul de administrație împreună cu directorul general trebuie să continue să acorde o atenție deosebită promovării unei imagini pozitive a R.A. ACN Bega și a României atât în plan intern cât și în cel extern.

VII.AȘTEPTĂRI PRIVIND CALITATEA ȘI SIGURANȚA, SECURITATEA, CALITATEA ȘI MEDIUL SERVICIILOR PRESTATE DE REGIE

Managementul calității

În domeniul calității, R.A. ACN Bega, trebuie să aibă în vedere obținerea certificării și îmbunătățirea continuă a Sistemului de Management al Calității, în conformitate cu cerințele standardului de calitate ISO 9001:2015 și ale regulamentelor UE, în toate domeniile sale de activitate.

- Furnizarea de servicii care să întrunească așteptările clienților, în condiții de eficiență și siguranță.

Rezultate așteptate: înțelegerea nevoilor clienților, sensibilitate la cerințele acestora, disponibilitatea și fiabilitatea tuturor serviciilor și facilităților.

- Asigurarea unei planificari riguroase pentru toate aspectele afacerii (resursele, infrastructura, serviciile).

Rezultate așteptate: Planificare relevantă realizată în toate domeniile, asigurarea infrastructurii și serviciilor adecvate pentru clienții actuali, precum și pentru dezvoltarea viitoare.

- Asigurarea durabilității afacerii prin inovare, îmbunătățirea proceselor și procedurilor de lucru.

Rezultate așteptate: îmbunătățirea business-ului, competitivitatea serviciilor și facilităților, viabilitatea financiară, siguranța desfășurării operațiunilor și protecția mediului.

Ministerul Transporturilor și Infrastructurii este pe deplin conștient de importanța strategică a R.A. ACN Bega, precum și de calitatea siguranței și serviciilor prestate/asigurate de către aceasta către terți. În consecință, recomandăm Consiliului de administrație ca împreună cu conducerea executivă să se asigure că le sunt furnizate informații în timp real cu privire la gradul de satisfacție a beneficiarilor serviciilor Regiei, în vederea fundamentării deciziilor.

Protecția mediului înconjurător

Regia trebuie să aibă în vedere dezvoltarea unui program pe termen mediu/lung în vederea asigurării conformității cu reglementările în domeniu cu referire la protecția mediului înconjurător.

În domeniul mediului, Regia trebuie să aibă în vedere obținerea certificării și îmbunătățirea continuă a Sistemului de Management de Mediu, în conformitate cu cerințele standardului ISO 14001: 2015 și cu cerințele de performanță stabilite la nivel european.

Dezvoltarea pentru toți angajații a unei discipline liber consimțită și a unui simț de responsabilitate personală în privința sănătății, siguranței și protecției mediului.

Prevenirea oricăror accidente care ar putea cauza decese, răni corporale, privațiuni sau pagube de orice natura, depistate în urma analizei factorilor de risc.

Preocuparea permanentă pentru buna gospodărire și administrare a patrimoniului regiei, prin menținerea unui echilibru optim între responsabilitățile economice, sociale și de mediu.

VIII. AȘTEPTĂRI ÎN DOMENIUL ETICII, INTEGRITĂȚII ȘI GUVERNANȚEI CORPORATIVE

Așteptările autorității publice tutelare în domeniul eticii, integrității și guvernancei corporative au drept fundament câteva valori și principii care trebuie să guverneze comportamentul etic și profesional al organelor de conducere:

Profesionalismul - toate atribuțiile de serviciu care revin administratorilor și directorilor trebuie îndeplinite cu maximum de eficiență și eficacitate, conform competențelor deținute și în cunoștință de cauză în ceea ce privește reglementările legale;

Imparțialitatea și nediscriminarea - principiu conform căruia administratorii și directorii sunt obligați să aibă o atitudine obiectivă, neutră față de orice interes politic, economic, religios sau de altă natură, în exercitarea atribuțiilor funcției;

Integritatea morală - principiu conform căruia administratorilor și directorilor le este interzis să solicite sau să accepte, direct ori indirect, pentru ei sau pentru altul, vreun avantaj ori beneficiu moral sau material, sau să abuzeze de funcția pe care o dețin;

Libertatea de gândire și exprimare - principiu conform căruia administratorii și directorii pot să-și exprime și să-și fundamenteze opiniile, cu respectarea ordinii de drept și a bunelor moravuri;

Onestitatea, cinstea și corectitudinea - principiu conform căruia administratorii și directorii în exercitarea mandatului trebuie să respecte, cu maximă seriozitate, legislația în vigoare;

Deschiderea și transparența - principiu conform căruia activitățile desfășurate de administratori și directori în exercitarea funcțiilor lor sunt publice și pot fi supuse monitorizării cetățenilor;

Confidențialitatea - principiu conform căruia administratorii și directorii trebuie să garanteze confidențialitatea informațiilor care se află în posesia lor;

Conflictul de interese - referitor la interese financiare sau de altă natură, ce pot corupe sau afecta major luarea deciziilor corecte și imparțiale de către acea persoană sau organizație pentru ca deciziile să nu fie influențate de interese secundare;

Prudența - principiul independenței exercițiului, în vederea evitării unei supraevaluări sau subevaluări a oricărei situații care s-ar putea răsfrânge asupra actului decizional;

Obiectivitatea - principiul care obligă organele de conducere să dețină abilitățile profesionale corespunzătoare și necesare emiterii celor mai bune decizii în interesul R.A. ACN Bega care se încadrează în dezideratul așteptărilor autorității publice tutelare.

Consiliul de administrație și conducerea executivă trebuie să acorde o importanță deosebită implementării Codului de etică care stabilește principiile și standardele de conduită și care reglementează situațiile privind conflictele de interese și incompatibilitate la nivelul regiei, inclusiv la nivelul Consiliului de Administrație.

Consiliul de administrație al regiei autonome are obligația de a informa, de îndată, autoritatea publică tutelară asupra tranzacțiilor prevăzute la art. 52 din O.U.G. nr. 109/2011, aceste tranzacții fiind incluse și în raportările semestriale și anuale întocmite de către consiliul de administrație, după caz, de către director.

Având în vedere că politicile adecvate de audit și control intern contribuie semnificativ la buna funcționare a R.A. ACN Bega se subliniază necesitatea revizuirii de către Consiliul de Administrație a sistemelor de audit și control intern. Structura de audit intern va raporta direct Comitetului de Audit constituit la nivelul Consiliului de Administrație. În acest sens, Comitetul de Audit va asista Consiliul în scopul de a se asigura că R.A. ACN Bega menține sisteme corespunzătoare de raportare financiară, audit intern și extern, control intern, conformitate și gestiune a riscului.

Consiliul de administrație va asigura conformarea cu bunele practici privind guvernarea corporativă și obligațiile ce revin membrilor consiliului de administrație, dar și conducerii executive în aplicarea legislației naționale în acest domeniu (raportările, realizarea indicatorilor de performanță, transparența privind rezultatele economico-financiare, respectarea termenelor și a obligațiilor de publicare prevăzute etc.).

Conduita așteptată de la administratorii neexecutivi este următoarea:

- a) Ca grup, să aibă o proporție echilibrată de abilități, experiență, diversitate, independență și cunoștințe suficiente pentru a-și îndeplini rolurile și responsabilitățile în concordanță cu misiunea întreprinderii publice, rezultatele și obiectivele urmărite;
- b) Să participe în mod activ și constructiv la misiunile comitetelor consultative constituite conform legii și să elaboreze politici eficiente care să ofere direcție strategică regiei;
- c) Să ofere o supraveghere și raportare eficiente cu privire la managementul activităților operaționale și financiare ale regiei și la sistemele sale de control intern;
- d) Să își asume un rol activ în analiza riscului și să avizeze politici eficiente de managementul riscului în cadrul regiei;
- e) Să se asigure că raportarea cu privire la evenimentele semnificative din activitatea întreprinderii publice pe ordin juridic se realizează într-o manieră corectă, la timp și completă către autoritățile îndreptățite și către părțile interesate.

Conduita așteptată de la administratorii executivi este următoarea:

- a) Să transpună planul de administrare într-o componentă de management eficientă și să informeze consiliul cu privire la îndeplinirea acesteia, conform cerințelor consiliului;

- b) Să delege responsabilitatea operațională și financiară și actele de autoritate într-un mod adecvat în cadrul organelor de conducere;
- c) Să ofere consiliului informații la calitate cerută, în formatul și la termenul solicitat, astfel încât ședințele consiliului să se poată desfășura într-o manieră bine informată și eficientă;
- d) În conformitate cu prevederile O.U.G. nr. 109/2011 privind guvernarea corporativă a întreprinderilor publice, cu modificările și completările ulterioare, activitatea organelor de conducere trebuie să fie transparentă și accesibilă, garantând o bună comunicare.

Tranzacțiile cu părțile afiliate, așa cum sunt menționate la art. 52 din O.U.G. nr. 109/2011, reprezintă un alt aspect important ce ține de etica R.A. ACN Bega, iar adoptarea de către regie a unor reglementări interne cu privire atât la acestea, cât și la gestionarea conflictelor de interese, sunt așteptări pe care Ministerul Transporturilor și Infrastructurii le are de la administratori și conducerea executivă.

Gestionarea conflictului de interese în situația tranzacțiilor cu părțile afiliate

Angajații, membrii Consiliului de Administrație și directorii trebuie să informeze conducerea regiei atunci când ei sau membri ai familiilor lor au un interes major într-o tranzacție pe care regia o negociază.

Angajații, membrii Consiliului de Administrație și directorii aflați în conflict de interese față de partea afiliată nu vor face parte din comisia de evaluare constituită pentru atribuirea contractului, nu vor participa la discuții și deliberări în cadrul procesului de luare a deciziei, nu vor semna documente privind atribuirea contractului respectiv, vor respecta prevederile politicii interne cu privire la protecția informațiilor privilegiate. Membrii Consiliului de Administrație trebuie să se asigure de evitarea unui conflict de interese direct sau indirect cu regia, iar în cazul apariției unui astfel de conflict se vor abține de la dezbaterile și votul asupra chestiunilor respective, în conformitate cu prevederile legale în vigoare.

Membrii Consiliului de Administrație exercită orice act care este legat de administrarea regiei în interesul acesteia, în limita drepturilor care li se conferă prin contractul de mandat și a prevederilor legale în vigoare. Membrii CA R.A. ACN Bega își desfășoară activitatea cu respectarea legilor, actelor normative și de reglementare din România, precum și a celor din Uniunea Europeană.

Exercitarea echitabilă a autorității în procesul de administrare, precum și în relația cu partenerii R.A. ACN Bega, de la autorități publice, la furnizori de servicii, echipamente, lucrări și până la personalul regiei, membrii CA se angajează să asigure exercitarea autorității într-o manieră corespunzătoare, obiectivă și corectă, fără niciun fel de abuz, sau încălcare a drepturilor legale.

IX. AȘTEPTĂRI PRIVIND CHELTUIELILE DE CAPITAL, REDUCERILE DE CHELTUIELI ȘI ALTE ASPECTE ALE AFACERII

Așteptările autorității publice tutelare cu privire la cheltuielile de capital și reducerile acestora sunt:

- aprobarea cheltuielilor viitoare de capital necesare îndeplinirii obiectivelor regiei cu respectarea legislației în vigoare privitoare la fundamentarea, aprobarea investițiilor publice, respectarea legislației privind achizițiile publice, respectarea dispozițiilor legale referitoare la protecția mediului;
- luarea măsurilor necesare pentru achitarea cu prioritate a obligațiilor la bugetul de stat, bugetul asigurărilor sociale de stat, a măsurilor pentru prevenirea înregistrării plăților restante către furnizori și implicit înregistrarea de cheltuieli suplimentare;
- îmbunătățirea procedurilor de colectare a creanțelor și să dispună toate măsurile de recuperare a acestora în termenul legal de prescripție;
- implementarea măsurilor corespunzătoare pentru reducerea costurilor, creșterea productivității muncii și creșterea performanței regiei;
- implementarea metodelor corespunzătoare legate de calitatea serviciilor și/sau modul de administrare a infrastructurii.

În execuția bugetelor de venituri și cheltuieli ce vor fi aprobate în următorii 4 ani, Regia trebuie să respecte limitele maxime aprobate pentru cheltuielile de natură salarială și să efectueze cheltuieli totale proporțional cu gradul de realizare a veniturilor totale, cu încadrarea în indicatorii de eficiență aprobați, astfel cum prevede O.G. nr. 26/2013.

X. MEDIUL DE AFACERI ÎN CARE OPEREAZĂ ȘI RISCURILE LA CARE ESTE EXPUSĂ ÎNTREPRINDEREA PUBLICĂ

Managementul riscului

Consiliul de administrație împreună cu conducerea executivă trebuie să identifice principalii indicatori de risc cu referire la activitatea Regiei și să îi monitorizeze permanent cu scopul de a reduce gradul de expunere al RA ACN Bega la efectele unor riscuri inerente (economico-financiare, comerciale, juridice, patrimoniale, operaționale, etc.)

Riscul evoluției negative la nivelul contextului economic general: Dezvoltarea activității de transport naval depinde într-o măsură semnificativă de evoluțiile macroeconomice atât la nivel național, cât și internațional, contextul economic general având un impact semnificativ asupra transportului de marfă și pasageri și, implicit asupra Regiei.

Risc de lichidate: Poate apărea din posibilitatea neonorării obligațiilor clienților față de Regie.

Risc operațional: Riscurile operaționale identificate reies dintr-o serie de evenimente ce pot influența în mod negativ buna desfășurare a activității de transport naval, aceste evenimente fiind legate spre exemplu de condiții meteo nefavorabile care afectează navigabilitatea pe Bega, de programele investiționale/întreținere în derulare/planificate, de resursa umană;

Risc de mediu: Poate apărea din cauza unor factori ce afectează sau pot afecta mediul, ca de exemplu: poluarea provenită din activități portuare, managementul neadecvat al deșeurilor, sedimentelor contaminate sau ineficiența energetică.

Risc financiar: Riscurile financiare importante sunt riscul de dobândă și cel de curs valutar.

Prin analiza PEST se poate analiza impactul și tendințele generale ale mediului extern, prin prisma factorilor politici, economici, sociali și tehnologici (Politic, Economic, Social și Tehnologie) care ar putea afecta dezvoltarea strategică a unei afaceri.

Responsabilitate socială

RA ACN Bega va trebui să mențină și să dezvolte o cultură a responsabilității sociale bazată pe etică în afaceri, respect pentru drepturile clienților, echitate socială și economică, tehnologii prietenoase față de mediu, corectitudine în relațiile de muncă, transparență față de autoritățile publice, integritate și investiții în comunitate.

Serviciile Regiei trebuie să fie orientate spre îndeplinirea tuturor cerințelor și așteptărilor îndreptățite ale părților interesate, doar dacă acest lucru nu este de natură să afecteze interesele RA ACN Bega și ale autorității publice tutelare, respectiv Ministerul Transporturilor și Infrastructurii.

Indicatori de performanță

În conformitate cu prevederile art.2, alin (3) din Anexa nr.1b la Anexa 1 din H.G.639/2023, „Scrisoarea de așteptări descrie rezultatele generale preconizate, cu indicarea unor valori orientative, care sunt recomandate organelor de administrare și conducere ale întreprinderii publice, și recomandă o serie de indicatori de performanță pentru întreprinderea publică”.

Nivelul minim al indicatorilor cheie de performanță financiari și nefinanciari au fost stabiliți prin Ordinul Președintelui AMEPIP nr.651/24.12.2024 și publicat în Monitorul Oficial al României nr.187/04.03.2025, inclusiv pentru Regia Autonomă Administrația Canalului Navigabil Bega Timiș.

Categoriile de indicatori cheie de performanță financiari obligatorii și aplicabili tuturor întreprinderilor publice, potrivit prevederilor cuprinse în art. 4⁷ alin.(2) din OUG. nr.109/2011 sunt următoarele:

- Politica de investiții
- Finanțarea
- Operațiuni
- Rentabilitatea
- Rata de distribuție a profitului sub formă de dividende

INDICATORI DE PERFORMANȚĂ FINANCIARI

Categorie	Indicator de performanță		Obiective anuale				
			2026	2027	2028	2029	2030
Politica de investiții	Rata cheltuielilor de capital	%	6,87%	6,87%	6,87%	6,87%	6,87%
	Rata cheltuielilor pentru cercetare și dezvoltare	%	0%	0%	0%	0%	0%
Finanțarea	Rata lichidității curente	Nr.	1	1	1	1	1
	Levierul	Nr.	>0 - <1	>0 - <1	>0 - <1	>0 - <1	>0 - <1
	Lichiditatea imediată	Nr.	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8
	Raportul dintre datorie/ EBITDA	Nr.	4	4	4	4	4
Operațiuni	Rata de rotație a activelor	Nr.	0,02	0,02	0,02	0,02	0,02
	Rata de rotație a stocurilor	Nr.	15,77	15,77	15,77	15,77	15,77
	Rata de rotație a creanțelor	Nr.	1	1	1	1	1
Rentabilitate	Rentabilitatea capitalului propriu	%	12,37%	12,37%	12,37%	12,37%	12,37%
	Rentabilitatea activelor	%	0,39%	0,39%	0,39%	0,39%	0,39%
	Marja profitului din exploatare	%	3,72%	3,72%	3,72%	3,72%	3,72%
	Marja netă a profitului	%	1,48%	1,48%	1,48%	1,48%	1,48%
	Rata de creștere a cifrei de afaceri nete	%	2,48%	2,48%	2,48%	2,48%	2,48%
	Rata de creștere anuală a profitului (rata de diminuare a pierderii)	%	3,77%	3,77%	3,77%	3,77%	3,77%
Rata de distribuție a profitului sub formă de dividende		%	50%	50%	50%	50%	50%

INDICATORI DE PERFORMANȚĂ NEFINANCIARI

Categorie	Indicator de performanță		Obiective anuale				
			2026	2027	2028	2029	2030
Indicatori de mediu	Consumul de energie	MWh	-1,30%	-1,30%	-1,30%	-1,30%	-1,30%
	Emisiile din domeniul de aplicare 1	Tone CO2e	-1,20%	-1,20%	-1,20%	-1,20%	-1,20%
	Emisiile din domeniul de aplicare 2	Tone CO2e	-0,80%	-0,80%	-0,80%	-0,80%	-0,80%
Indicatori referitori la	Rata de retenție a clienților	%	90,00%	90,00%	90,00%	90,00%	90,00%

clienți	Scorul satisfacției clienților	%	89,00%	89,00%	89,00%	89,00%	89,00%
	Cota de piață	%	2,83%	2,83%	2,83%	2,83%	2,83%
Indicatori referitori la angajați	Numărul mediu de ore de formare per angajat	Nr. h	18	18	18	18	18
	Instituirea unui sistem de siguranță a angajaților	DA/NU	DA	DA	DA	DA	DA
	Numărul de instruirii în materie de siguranță	Nr.	4	4	4	4	4
	Frecvența totală a vătămărilor înregistrate	Nr.	0	0	0	0	0
	Frecvența vătămărilor grave	Nr.	0	0	0	0	0
Indicatori legați de guvernanta corporativă	Ponderea componentelor fixe în remunerarea administratorilor executivi și a administratorilor neexecutivi	%	66,67%	66,67%	66,67%	66,67%	66,67%
	Ponderea componentelor variabile în remunerarea administratorilor executivi și a administratorilor neexecutivi	%	0%	0%	0%	0%	0%
	Numărul de reuniuni ale consiliului de administrație	Nr.	4	4	4	4	4
	Rata de participare la reuniunile consiliului de administrație	%	100%	100%	100%	100%	100%
	Stabilirea politicilor de gestionare a riscurilor	DA/NU	DA	DA	DA	DA	DA
Egalitatea de gen	Rata cadrelor superioare de conducere de sex feminin	%	30%	30%	30%	30%	30%
	Diferența de remunerare între angajații de sex feminin și cei de sex masculin	%	0%	0%	0%	0%	0%
	Evaluarea și raportarea procesului de management al regiei	%	100%	100%	100%	100%	100%
	Respectarea termenelor și obligațiilor de publicare a rapoartelor și documentelor prevăzute de OUG nr. 109/2011	%	100%	100%	100%	100%	100%

Valorile indicatorilor cheie de performanță pot fi modificate în condițiile art.22 din ANEXA 2 la H.G.639/2023.

În conformitate cu prevederile art.27 alin (1) și (2) din O.G nr. 22/1999 privind administrarea porturilor și a căilor navigabile, utilizarea infrastructurilor de transport naval

aparținând domeniului public, precum și desfășurarea activităților de transport naval în porturi și pe căile navigabile interioare, cu modificările și completările ulterioare, R.A. ACN Bega în calitate de administrație portuară, are obligația să stabilească anual programele de mai jos, care vor face parte integrantă din planul de administrare întocmit de către membri consiliului de administrație, fiind considerate **indicatori de performanță nefinanciari**:

- a) programul de întreținere și reparație;
- b) programul de semnalizare;
- c) programul de dragaj pentru asigurarea adâncimilor minime sau gabaritelor minime de navigație, după caz, cu consultarea operatorilor portuari;
- d) programul de investiții.

Evaluarea conformității îndeplinirii indicatorilor cheie de performanță va fi certificată de auditorul statutar, raportată de către regie Ministerului Transporturilor și Infrastructurii și publicată ca parte a raportului anual de activitate.